

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

De S. Agapio Confessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

uerat, imminere prouideret, capellam inter facellam S. Crucis & monasterium suum
construendam, in honorem S. Martini dedicari fecit, ibidemq; pro augmento religio-
nis ipso die habitum priorem mutans, monasticæ professionis iugum suscepit. Tactus
deinde infirmitate vltima, ad eandem capellam se ferri præcepit, iustum esse asserens
ibidem vitæ terminum sortiri, vbi secularis abrenunciacionis habitu se contigisset in-
signiri. Sicitaque vir Dei beatissimus, diutina corporis molestia tritus, bonum cer-
tamen certans, cursum consummans, fidem seruans, ingressus viam vniuersæ carnis,
caelestibus admixtus est spiritibus. Qui enim quousque vixit, Domino se sacrificium
iustitiæ sacrificauit, sic plurimis magnificatus insignijs, duodecimo Calendas Decem-
bris caelesti pace quieuit. Sedit autem in cathedra Episcopali triginta annis.

Induit mo-
nasticū ha-
bitum.

Feliciter
migrat ad
Christum.

Cap. 9.
* cordete-
nus

Mox verò tati patris excessu tota ciuitas permota congemuit, & tam clerus, quàm
omnis populus * medullitius indoluit. Mirum enim in modū vir iste omnibus omnia
factus est. Inter diuites & pauperes, inter elatos & humiles, authorabili quadam mo-
destia medius incedebat, & vtrouique iuste prouidus, nec mitibus intractabilis, nec
proteruis apparebat despiciabilis. Præceperat autem adhuc viuens, vt feretrum, quo
ad tumulandum corpus eius efferebatur, non pallio, vt moris est, sed cilicio tantum
operiretur. Ex quo cunctis patet, quanta vir iste à Domino etiam temporali honore
sublimatus, semetipsum humilitate depresso, cuius viuentis spiritus deuotio tam
humile obsequium defunctæ quoque carni prouiderit. More itaque Ecclesiastico
exequijs ritè celebratis, corpus Deo dilecti præfulis in crypta cœnobij, quod ipse fun-
dauerat, ante altare S. Mariæ maxima cum fidelium Christi deuotione sepelitur.

Cap. 10.

Miracula
ad tumulū
eius,

Quantis autem post hæc Dominus miraculorum insignijs confessorum suum fide-
lem glorificauerit, non est nostræ paruitatis explanare. Sed nè cuncta præterisse vi-
deamur, pauca de pluribus explicamus. Quædam enim puella miserabilem in mo-
dum tota contracta, & diuersis ægritudinibus diu vexata, admonita per somnum, ad
eius tumulum venit, & intra biduum sanata fuit. Quædam alia puella à dolore oculo-
rum est curata. Abbas cœnobij sancti Michaëlis à dolore tibiæ, eius meritis est cura-
tus. Plures quoque deuoti homines vtriusque sexus, nocturno tempore ad sepul-
crum viri Dei psalmodiæ cantus se audisse, ac luminaria diuinitus accensa vidisse, &
miri odoris fragrantiam se sensisse testati sunt.

De hoc sancto Bernuardo plura habentur tomo tertio in Vita S. Gothardi,
quare folio 101. cap. 13. in secunda editione.

CERTAMEN GLORIOSI MARTYRIS AGAPII,

EX EVSEBII CAESAREENSIS ECCLESIASTICAE

historiæ libro octauo, cap. sexto decimo, interprete

Iohanne Christophorsono Anglo.

QVARTO anno persecutionis in nos grassantis, ad duo-
decimum Calend. Decembris, hoc est, vigesimo die mens-
is qui Dius vocatur, die Veneris, in eadem vrbe Casarea,
tale facinus, dignum reuera quod literarum monumen-
tis commendetur, ipso tyranno Maximino præsentem (qui
eodem die, qui natalis suus dies erat, spectacula populo,
magno cum apparatu ac sumptu edebat) patratum fuit.
Et quia consuetudo inueterârât, vt varia, spectacula, si
etiam vnquam aliâs, præsentibus ipsis Imperatoribus sum-
ma cum magnificentia ac splendore, proponerentur spe-
ctatoribus, ad eorum animos oblectandos, eaque nouis

20. Nouêbr.

Spectacula
præsentibus
Imperato-
ribus edifo-
lita.

ac peregrinis formis, præter communem & vsitatum morem variarentur, sic vt interdum
animalia ex India & Aethiopia, aut aliundè acta in amphitheatrum introduce-
rentur: interdum viri mimicis corporis gestibus, permira animorum oblectamenta
spectantibus ostenderent: ob eam causam cum iam Imperator ipse ludos faceret,
extimium quoddam spectaculum, & quod multum haberet admirationis, in magnifi-
co eorum apparatu omninò elucere oportebat. Quod nam igitur erat istud qui-
dem? Martyr & testis nostræ in Christo religionis, adducitur in medium, strenuè pro
sola & vera pietate decertaturus, Agapius nomine: quem vnâ cum Thecla socia-

S. Agapius
in medium
adducitur,
decertaturus.

X x tum,

TRIVS
ober
ober
RV III
5

tum, bestiisque traditum ad deuorandum, paulo antè demonstrauimus. Iste aliàs è custodia eductus, simulque cum maleficis ad spectacula populo edenda conu-
ctus, cum palàm egregiè suas partes in stadio egisset, idque tèt ac sapius, propter
quòd index post minas illi varijs temporibus oppositas, siue illum commiseratus,
siue spe propositi & sententiæ eius commutandæ inductus, ad alia semper noua cer-
tamina distulerat, tandèm ipso præsente Imperatore denuò producitur, velut op-
portunè & commodè in illud tempus referuatus: vt hoc dictum salutare, quod Do-
minus discipulis suis, diuina præscientia prædixisset, (nimirum quòd coram Regibus
adducerentur propter testimonium eius) verè in eo completeretur.

Matt. 10.

Eccè Iudai
cum tyran-
num.
Luc. 23.
Iohan. 18.

Primum igitur in medium stadium, cum quodam malefico & scelesto homine,
quem caedis domini sui reum fuisse ferunt, vnà rapitur. Deindè hic domini sui inter-
fector, qui bestijs obijci debuisset, misericordia & clementia Imperatoris (prop-
ter ad similitudinem Barrabæ latronis, quem Seruatoris loco Iudai mortis periculo
eripiebant) nece liberatus est: & propterèa strepitu & acclamationibus totum
idè personabat theatrum, quòd homicida Imperatoris beneficentia, non solum
feruatus esset, verùm etiam honore & libertate donatus. Cæterùm hic verè & di-
uina pietatis athleta, priuim à tyranno accersitur: deindè inficiationem suæ vo-
luntatis & instituti rogatus est: promittitur ei libertas. at ille magna voce palàm
testatur, non turpis & nefarij criminis causa, sed pietatis in Deum omnium rerum
opificem, libenter & cum voluptate omnia supplicia, quæcunque sibi imponen-
tur, se pacato & tranquillo animo subiturum. Atque hoc elocutus, dicto citius fa-
ctum exequitur: & vrsò in illum dimisso, ex aduerso veluti curriculo factus obuiam,
seipsum libentissimè vorandum dat. Post adhuc superstes spiritum ducens, in car-
cerem mittitur. vbi vno die in vita commoratus, postridè lapidibus ad pedes eius
appensis, in medium mare demergitur. Tale Agapij martyrium fuisse constat.

Martyris
cõstantia.

Vrsò fero-
cissimo ob-
ijcietur.

In mare de-
mergitur.

S U

**SANCTI PATRIS NOSTRI GERMANI
ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI ENCO-
mium sanctissime Dei parentis, quando adducta fuit in templum
à suis parentibus, cum esset tres annos nata. Ha-
betur in tomis Aloysij per Simeonem
Metaphrastem.**

Novemb. 21
Festus dies
Præsenta-
tionis bea-
tissime Ma-
riæ.

S. Maria de-
git intra san-
cta sancto-
rum.

PROCE rursus dies festus & celebris matris Domini: ecce
progressus sponsæ, in quam non cadit vlla reprehensio:
ecce primus processus futuræ eius gloriæ: ecce apertum
proœmium diuinæ, quæ eam erat adumbratura, gratiæ:
ecce clarum indicium eius eximij puritatis. Vbi enim
non sapè, sed semel solum in anno sacerdos ingrediens,
peragebat cultus mysticos: illuc ea, vt ibi perpetuò ma-
neret, à suis adducitur parentibus, & vt esset in sacris gra-
tiæ adytis. Quis rem vnquam talem cognouit? Quis vi-
dit, aut quis audiuit ex ijs, qui nunc, aut qui vnquam iue-
runt, foeminam quæ adduceretur in intima sancta san-
ctorum, ad qua vix patet aditus hominibus, vt in eis habitet & versetur? An non
hoc est euidentis demonstratio noui & alieni operis, quod in ea futurum erat postea?
Non apertum signum? non clarum indicium? Ostendant nobis, qui in eam lingua
mouent, & vident tanquam non videntes, vbinàm talia vnquam viderunt, puellam
ex professo adduci intra tertium velum, tanquam donum in quod nulla cadit repre-
hensio, vt illic habitaret assidue? eamque à diuitibus populi supplicantiibus, & à vir-
ginibus deduci, cum lampadibus adduci, à sacerdotibus & Prophetis sopinis mani-
bus excipi? Quomodo ergò noluerunt intelligere? Quomodo videntes prima, ex-
tremis fidem non habuerunt? Quomodo cum quædam noua & aliena in ea prius
vidissent, dixerunt contra ea, quæ postea facta sunt? Non enim casu & temerè fue-
runt, quæ prima in ea euenerunt, sed fuerunt omnia vltimorum proœmia. Dicant
ergò nobis, qui ex seipsis sunt in rebus inanibus sapientes, quomodo cum alia steri-
les pepererint, nullius ex ipsis filia reponitur in sancta sanctorum, nec accepta fuit à
Prophetis?